

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO w Szkole Podstawowej im. Ojca Świętego Jana Pawła II

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru dalszej drogi kształcenia. System ten określa rolę i zadania osób odpowiedzialnych w ramach rocznego planu działań, czas i miejsce realizacji zadań, oczekiwane efekty, metody pracy. Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego jest częścią Planu Wychowawczego szkoły i jest włączony do Statutu szkoły. Adresatami programu są uczniowie, ich rodzice, nauczyciele oraz instytucje wspomagające proces doradczy. Uczeń przygotowany do podjęcia decyzji edukacyjnej i zawodowej to taki, który zna swoje zainteresowania i predyspozycje, potrafi dokonać samooceny i ma plany na przyszłość.

Wykonane badania potrzeb w zakresie działań doradczych wskazały potrzebę poszerzenia wiedzy oraz umiejętności związanych samopoznaniem i wyborem przyszłej szkoły wśród uczniów, rodziców oraz nauczycieli.

W związku z tym wdrażane działania doradcze będą dotyczyły w szczególności uczniów, ale także nauczycieli oraz rodziców uczniów.

Założenia i cele Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego zakłada, że:

- wybór zawodu jest procesem będącym sekwencją decyzji podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia,
- na wybór zawodu składają się: wiedza na temat siebie, wiedza na temat zawodów, ścieżek edukacyjnych i rynku pracy,
- na wybór zawodu wpływają głównie cechy osobowościowe jednostki (temperament, charakter, zdolności), zainteresowania, umiejętności, doświadczenia, wyznawane wartości, czynniki emocjonalne, zdrowotne, a także wpływ otoczenia i aktywność własna,
- działania w ramach WSDZ muszą być systematyczne, zaplanowane i realizowane wg harmonogramu pracy szkoły,
- WSDZ obejmuje indywidualną i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami,
- WSDZ ma charakter planowych działań ogółu nauczycieli i koordynowany jest przez szkolnego doradcę zawodowego oraz pedagoga szkolnego, dzięki czemu wszelkie działania szkoły mają spójny charakter.

Cele ogólne Wewnętrzskiego Systemu Doradztwa Zawodowego:

- przygotowanie uczniów do trafnego wyboru drogi dalszego kształcenia i zawodu,
- kształcenie u uczniów konkretnych umiejętności niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania w różnych rolach zawodowych i społecznych,
- zobowiązanie się całej społeczności szkolnej do systematycznych oddziaływań wychowawczo – doradczych.

Cele szczegółowe:

Uczniowie:

- rozwijają umiejętności pracy zespołowej oraz kształtowania właściwych relacji społecznych,
- wiedzą jak rozwijać swoje zainteresowania, pasje i talenty,
- posiadają informacje o zawodach, ofercie edukacyjnej i rynku pracy,
- potrafią podejmować decyzje w oparciu o wiedzę o swoich zasobach.

Nauczyciele:

- potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów,
- rozwijają talenty, zainteresowania, zdolności, predyspozycje uczniów,
- wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji, kierują do specjalistów,
- znają ścieżki edukacyjne, ofertę szkół, zasady rekrutacji,
- włączają partnerów w proces orientacji i doradztwa zawodowego w szkole.

Rodzice:

- znają mocne i słabe strony swojego dziecka,
- są zaangażowani i przygotowani do pełnienia roli „pierwszych doradców”,
- znają czynniki ważne przy wyborze szkoły i zawodu,
- znają ścieżki edukacyjne, ofertę szkół, zasady rekrutacji,
- wiedzą, gdzie szukać pomocy dla swoich dzieci,
- angażują się w pracę doradczą szkoły.

Podstawa prawna

Najważniejsze założenia związane z realizacją Wewnętrzskiego Systemu Doradztwa Zawodowego w szkole zawarte są w dokumentach:

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 1996 r., Nr 67, poz. 329 ze zm.) zobowiązuje placówki oświatowe do „przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia”.
2. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r . - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2003 r., Nr 118, poz. 1112, Nr 137, poz.1304, Nr203, poz. 1966, Nr 228, poz.2258 oraz z 2004 r., Nr 96, poz. 959 i Nr 179, poz. 1845) - dotyczy zasadności zatrudnienia w szkole doradcy zawodowego.
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001r. Nr 61, poz. 624, z 2002 r. Nr 10, poz. 96, z 2003 r. Nr 146, poz. 1416) nakładają na dyrektorów i rady pedagogiczne „obowiązek organizacji wewnątrzszkolnego systemu poradnictwa zawodowego oraz zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu”.
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2013.532 z dnia 7 maja 2013 r.). Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej... prowadzą nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści.
5. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59) – art. 47 ust. 1 pkt 3 lit. c i pkt 4, art. 109 ust. 1 pkt 7.

Funkcjonowanie Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego w Szkole Podstawowej im. Ojca Świętego Jana Pawła II

Za realizację Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego odpowiada dyrektor szkoły, doradca zawodowy, pedagog szkolny, bibliotekarz, nauczyciele przedmiotowi, wychowawcy i inne osoby wspomagające działania doradcze. Wspólne planowanie działań systemowych przez specjalistów i nauczycieli pozwoli podzielić się poszczególnymi zadaniami adekwatnie do posiadanej przez nich wiedzy, doświadczeń, kompetencji w obszarze wychowania, przedsiębiorczości, doradztwa i orientacji zawodowej. Treści z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane w szkole w ciągu roku szkolnego, zgodnie harmonogramem działań Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego:

- kl. VII – 10 godzin lekcyjnych,
- kl VIII – 10 godzin lekcyjnych,
- kl. VII i VIII realizacja zagadnień doradztwa zawodowego podczas lekcji wychowawczych minimum 5 godzin,
- kl. I – III – prowadzenie preorientacji zawodowej przez wychowawców,
- kl. IV – VI – prowadzenie preorientacji zawodowej przez nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących i wychowawców minimum 5 godzin.

Formy pracy adresowane do uczniów:

- badanie zapotrzebowania na działania doradcze prowadzone w szkole (wywiad, kwestionariusz, ankieta),
- zajęcia grupowe służące rozbudzeniu świadomości konieczności planowania własnego rozwoju i kariery zawodowej, umożliwiające poznanie siebie i swoich predyspozycji zawodowych,
- warsztaty doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania w grupie, radzenie sobie ze stresem,
- udostępnianie informacji o zawodach, szkołach,
- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów,
- udzielanie indywidualnych porad uczniom,
- organizowanie wycieczek.

Formy pracy adresowane do nauczycieli:

- warsztaty dla nauczycieli z zakresu poradnictwa zawodowego,
- indywidualne spotkania z doradcą zawodowym,
- pomoc w opracowaniu scenariuszy zajęć realizowanych podczas godzin wychowawczych.

Metody stosowane w poradnictwie grupowym:

- aktywizujące problemowe - burza mózgów, dyskusja;
- metoda dramy - inscenizacje i odgrywanie ról,
- metody testowe (kwestionariusze, ankiety, testy);
- metody audiowizualne - filmy edukacyjne, zasoby Internetu, programy multimedialne, prezentacje multimedialne;
- treningi umiejętności społecznych, mini wykłady, pogadanki;
- techniki plastyczne, wzmacniające myślenie kreatywne, gry i zabawy.

Efekty wynikające z wdrożenia Wewnętrzzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego w szkole:

- kształtowanie aktywności zawodowej uczniów,
- pomoc rodzicom i opiekunom w kształtowaniu określonych postaw i zachowań związanych z planowaniem kariery zawodowej ich dzieci,
- dostęp do informacji zawodowej dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców,
- świadome, trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe,
- zrozumienie mechanizmów rynku pracy,
- świadome planowanie swoich działań,

- świadomość ponoszenia konsekwencji złych decyzji,
- zrozumienie roli kształcenia ustawicznego,
- wspieranie motywacji wewnętrznej.

Roczny Plan Pracy

FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Zajęcia zabawowe, odtwarzanie ról, odgrywanie scenek związanych z zawodami w klasach 0-1.	wychowawcy klas, wychowawcy świetlicy
Zajęcia warsztatowe dotyczące preorientacji zawodowej, wczesnego rozpoznawania predyspozycji osobowościowych, zainteresowań w klasach 2-3.	wychowawcy klas, pedagog szkolny, wychowawcy świetlicy
Czasopisma, poradniki i informatory, artykuły na stronie internetowej szkoły, gazetki ściennie, możliwość skorzystania z pracowni informatycznej.	wychowawcy klas, pedagog szkolny, doradca zawodowy, nauczyciele przedmiotowi
Udział uczniów w olimpiadach i konkursach przedmiotowych i zawodach sportowych, wyjazdy, edukacja teatralna. Organizowanie w szkole akcji i konkursów wspierających rozwijanie i prezentowanie własnych zainteresowań i talentów.	wychowawcy, nauczyciele, bibliotekarz, wychowawcy świetlicy szkolnej
Spotkania ze szkolnym doradcą zawodowym - poradnictwo indywidualne, testy orientacji zawodowej, indywidualne rozmowy dotyczące poradnictwa zawodowego oraz na temat predyspozycji zawodowych uczniów.	pedagog szkolny, doradca zawodowy,
Informowanie o spotkaniach i udział uczniów w dniach otwartych szkół średnich	pedagog szkolny, doradca zawodowy

<p>Przeprowadzenie pogadarek zawodoznawczych w klasach, zajęcia realizowane w oparciu o scenariusze dla poszczególnych bloków tematycznych.</p>	<p>Doradca zawodowy, pedagog szkolny</p>
<p>Informacje o szkołach i zawodach (gazetki ścienne, tablica zawodoznawcza, internetowa baza informacyjna).</p>	<p>Doradca zawodowy, nauczyciele</p>
<p>Zajęcia związane z planowaniem przyszłości w ramach lekcji wychowawczych. Warsztaty dotyczące planowania kariery, w zakresie pokonywania stresu, organizowanie wycieczek zawodoznawczych.</p>	<p>Doradca zawodowy, pedagog szkolny, wychowawcy klas</p>
<p>Rozpoznawanie planów edukacyjnych i zawodowych uczniów.</p> <p>Badanie ankietowe, sondaż diagnostyczny, wywiad.</p> <p>Rozmowy z wychowawcami, nauczycielami, rodzicami w zakresie wyboru zawodu, zainteresowań, kierunku kontynuowania kształcenia dla uczniów klas VII-VIII.</p> <p>Konsultacje indywidualne i spotkania poszczególnych klas z doradcą zawodowym.</p> <p>Analizowanie dokumentacji uczniów (opinie z poradni, orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, opinie o stanie zdrowia determinujące wybór zawodu).</p>	<p>Doradca zawodowy, pedagog szkolny</p>

<p>Włączanie placówek, instytucji i zakładów pracy w proces doradztwa zawodowego.</p> <p>Wycieczki do zakładów pracy. Spotkania z przedstawicielami różnych ciekawych zawodów.</p> <p>Udział w edukacyjnych wizytach studyjnych w zakładach pracy – poznawanie określonych grup zawodowych, np. fryzjer, kosmetyczka, mechanik samochodowy, stolarz, sklep internetowy.</p>	<p>Doradca zawodowy, pedagog szkolny</p>
<p>Spotkanie z rodzicami i uczniami klas ósmych, informacja o przebiegu rekrutacji do szkół ponadpodstawowych.</p>	<p>Doradca zawodowy, pedagog szkolny, wychowawcy klas</p>
<p>Współpraca z Radą Pedagogiczną – ustalenie metod i form pracy zawodoznawczej w szkole.</p> <p>Ewaluacja programu.</p>	<p>Doradca zawodowy, pedagog szkolny</p>

Ewaluacja

Ewaluacja Wewnętrznszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego jest stałym elementem wdrażania działań doradczych w szkole, aby propozycje warsztatów były zgodne z oczekiwaniami i potrzebami uczniów i ich rodziców.

Na podstawie kwestionariusza ewaluacji wypełnianego na bieżąco przez wychowawców (zał. Nr 1) i nauczycieli, ankiety przeprowadzonej wśród uczniów kl. IV-VIII oraz rozmów z uczniami kl. I-III doradca zawodowy sporządzi sprawozdanie i przedstawi Dyrektorowi Szkoły i Radzie Pedagogicznej na koniec roku szkolnego.

Opracowały:

Izabela Kozłowska

Małgorzata Durma

Załącznik nr 1

KWESTIONARIUSZ EWALUACJI rok szkolny.....

Realizacja zagadnień z doradztwa zawodowego

1. Klasawychowawca klasy.....

2. Nazwisko i imię nauczycielaprzedmiot
.....

LP.	DATA	TEMAT REALIZOWANEGO ZAGADNIENIA	PODPIS